МЕТАДЫЧНАЯ РАСПРАЦОЎКА
СВАЯ ГУЛЬНЯ
“ДЗЯРЖАЎНЫЯ СІМВАЛЫ МАЁЙ РАДЗІМЫ”

Мэта – папулярызацыя дзяржаўных сімвалаў Рэспублікі Беларусь.

Задачы:
пашырыць веды пра дзяржаўныя сімвалы Рэспублікі Беларусь;
фарміраваць уменне працаваць у мікрагрупах, развіваць памяць і лагічнае мысленне вучняў;
выхоўваць паважлівыя адносіны да дзяржаўнай сімволікі.

Удзельнікі: вучні 7–9 класаў.
Форма правядзення: інтэрактыўная інтэлектуальная гульня.
Месца правядзення: каля стэнда “Дзяржаўная сімволіка Рэспублікі Беларусь”.
Абсталяванне: мультыборд, прэзентацыя гульні (Power Point), мяшэчак з жэтонамі, чорная скрыня, падарункі ўдзельнікам.

ХОД ГУЛЬНІ

– Добры дзень усім, хто знайшоў час завітаць на наша мерапрыемства.
А чаму яно прысвечана, вы зразумееце, калі адгадаеце загадкі.

Ёсць важная песня ў нашай краіны.
Пачуўшы яе, мы ўстаць усе павінны.
Адзінству людзей у ёй спяваецца слава,
І ўсхваляецца наша дзяржава. *(Гімн.)*

Калі пайшлі мы на парад,
Яго нёс мой старэйшы брат.
Нам нельга без яго ніяк,
Бо гэта беларускі … *(сцяг.)*

Ён дапаўняе гімн і сцяг.
У краіне ён – галоўны знак.
Святыя сімвалы ён мае.
Як ён завецца? Хто з вас знае? *(Герб.)*

– Герб, сцяг, гімн… А што яны складаюць цалкам? (Дзяржаўную сімволіку.) Так, сапраўды, гэта дзяржаўная сімволіка нашай краіны, якая мае прыгожую назву – Беларусь.

Вучань чытае на памяць верш Ю. Свіркі “Твая Беларусь”.

На карце вялікага свету
Яна як кляновы лісток,
Песня гарачага лета,
Крынічнай вады глыток.

Мяжуе з Польшчай, Украінай,
Расіяй, Латвіяй, Літвой
Твой родны край, твая Айчына,
Жыццё тваё і гонар твой.
І ты яе запомні імя,
Як неба, сонца і зару.
Твая зямля, твая Радзіма
Названа светла: Беларусь!

─ Сёння мы з вамі пагуляем у інтэлектуальную гульню "Дзяржаўныя сімвалы маёй Радзімы" і праверым, як вы ведаеце дзяржаўную сімволіку Рэспублікі Беларусь.

(Прадстаўленне каманд.)

─ На працягу ўсёй гульні, кожная каманда будзе набіраць балы. Пасля таго як скончыцца гульня, журы падлічыць вашы балы. У якасці журы будуць выступаць.....

(Прадстаўленне журы.)

─ На слайдзе вы бачыце поле інтэлектуальнай гульні з тэматычнымі назвамі (Дадатак).

Лічбы і даты	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**
Герб	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**
Сцяг	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**
Гімн	**10**	**20**	**30**	**40**	**50**

Лічбы – гэта вашы балы, вы выбіраеце тэму і кошт пытання.

10 і 20 – гэта вельмі лёгкія пытанні, 30 і 40 – больш складаныя, 50 – вельмі складаныя.

Калі вы адказваеце на пытанне правільна, то зарабляеце пэўную колькасць балаў.

Засталося толькі высветліць, хто пачне гульню. Выцягніце з мяшэчка жэтон. Першай пачне тая каманда, якая выцягне жэтон чырвонага колеру.

(Вучні па чарзе выцягваюць жэтоны. Потым адзін з удзельнікаў каманды падыходзіць да мультыборда, выбірае тэматыку і кошт пытання, клікае па лічбе. Пытанне зачытваецца ўслых.)

Пытанні і адказы інтэлектуальнай гульні:

<u>Лічбы і даты</u>

10 – Якую частку шырыні сцяга займае чырвонае палатно? *(2/3 шырыні сцяга.)*

20 – Якую частку даўжыні сцяга займае арнамент? *(1/9.)*

30 – Назавіце прапарцыянальныя адносіны шырыні сцяга да яго даўжыні? *(1:2)*

40 – Калі ў нашай краіне адзначаецца Дзень Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь? *(2-я нядзеля мая (кожны год).)*

50 – Калі адбылося ўрачыстае адкрыццё Плошчы сцяга ў горадзе Мінску? *(2 ліпеня 2013 года.)*

<u>Герб</u>

10 – Выявы якіх раслін змяшчае Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь? *(Лён, канюшына, жыта.)*

20 – Назавіце дату апошняга змянення выявы Дзяржаўнага герба Рэспублікі Беларусь. *(4 студзеня 2021 года.)*

30 – Што сімвалізуе 5 промняў Чырвонай зоркі на Дзяржаўным гербе Рэспублікі Беларусь? *(Сувязь, сяброўства людзей усіх пяці кантынентаў планеты Зямля; дружалюбны характар нашага народа.)*

40 – Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь мае вялікае афіцыйнае значэнне, таму яго нельна свабодна выкарыстоўваць. Якім асобам дазваляецца размяшчаць выяву Дзяржаўнага герба Рэспублікі Беларусь на візітных картках? *(Дзяржаўным служачым.)*

50 – Каму забараняецца выкарыстанне Дзяржаўнага герба Рэспублікі Беларусь у якасці асновы афіцыйных геральдычных сімвалаў? *(Забараняецца выкарыстанне ў якасці эмблем рэспубліканскіх дзяржаўна-грамадскіх аб'яднанняў, палітычных партый, прафесійных саюзаў, іншых грамадскіх аб'яднанняў, саюзаў (асацыяцый), фондаў, Беларускай натарыяльнай палаты, беларускай Рэспубліканскай калегіі адвакатаў, Беларускай гандлёва-прамысловай палаты, Палаты падатковых кансультантаў, пастаянна дзеючых трацейскіх судоў, створаных у якасці некамерцыйных арганізацый, прыватных устаноў адукацыі.)*

<u>Сцяг</u>

10 – Які колер Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь сімвалізуе сабой маральную чысціню і мудрасць? *(Белы.)*

20 – Што сімвалізуе арнамент? *(Даўнюю культуру народа, духоўнае багацце, адзінства.)*

30 – Якога колеру павінна быць дрэўка (флагшток), на якое прымацоўваецца Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь? *(Залацістага (охра).)*

40 – Назавіце абавязковую ўмову размяшчэння сімволікі, калі неабходна падняць або ўстанавіць Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь і сцяг іншай дзяржавы. *(Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь павінен быць падняты або ўстаноўлены з правага боку, а сцяг іншай дзяржавы – з левага, калі стаяць тварам да іх.)*

50 – У дні жалобы, абвешчаныя Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь устанаўліваецца ў жалобным

афармленні. Апішыце гэта афармленне. *(У гэтым выпадку да верхняй часткі дрэўка Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь прымацоўваецца стужка чорнага колеру, даўжыня якой роўная даўжыні палотнішча сцяга. Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь, усталяваны на флагштоку, прыспускаецца на 1/3 даўжыні флагштока.)*

<u>Гімн</u>

10 – Назавіце радкі Дзяржаўнага гімна Рэспублікі Беларусь, якія паўтараюцца тройчы.

(Слаўся, зямлі нашай светлае імя,
Слаўся, народаў братэрскі саюз!
Наша любімая маці-Радзіма,
Вечна жыві і квітней, Беларусь!)

20 – Аўтар тэксту Дзяржаўнага гімна Рэспублікі Беларусь Уладзімір Іванавіч Карызна выкарыстаў фрагменты папярэдняга тэксту гімна. Хто быў яго аўтарам? *(Міхаіл (Міхась) Клімковіч)*

30 – Назавіце імя, імя па бацьку і прозвішча аўтара музыкі Дзяржаўнага гімна Рэспублікі Беларусь. *(Нестар Фёдаравіч Сакалоўскі.)*

40 – Як павінны слухаць афіцыйнае выкананне Дзяржаўнага гімна Рэспублікі Беларусь мужчыны, якія не з’яўляюцца ваеннаслужачымі? *(Стоячы, без галаўнога ўбора.)*

50 – Пры вакальным і вакальна-інструментальным выкананні Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь павінен гучаць цалкам, а як ён можа гучаць пры інструментальным выкананні? *(Дапушчальна частковае выкананне – праігрываецца запеў і прыпеў адзін раз.)*

— А зараз мы з вамі вызначым “Самага знаходлівага” з кожнай каманды. Гэты конкурс для кожнага з вас. Той, хто справіцца з заданнем, перадае свой ліст з адказамі для праверкі журы.

Заданне ўдзельнікам:

Запішыце на лістку паперы 10 назваў беларускіх гарадоў, 10 назваў беларускіх рэчак і 5 назваў беларускіх азёр.

— Пакуль журы падводзіць вынікі гульні, а ўдзельнікі спаборнічаюць за тытул “Самага знаходлівага”, прапаную заданне гледачам.

(Вучань прыносіць чорную скрыню.)

Заданне гледачам:

У чорнай скрыні знаходзіцца прадмет, з якім павінен выкарыстоўвацца Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь пры цырымоніях і іншых урачыстых мерапрыемствах. Назавіце гэты прадмет, яго форму і матэрыял, з якога ён

зроблены. *(Наканечнік ромбавіднай формы з выявай 5-канцовай зоркі з металу жоўтага колеру.)*

(Пераможца гульні з гледачамі атрымлівае прыз.)

(Журы падводзіць вынікі гульні, вызначае "Самага знаходлівага" ўдзельніка, узнагароджвае канкурсантаў.)

— Закончыць наша мерапрыемства мне хочацца радкамі варша Рыгора Барадуліна:

Быць Беларусам —
Гэта значыць
Свайго ні гуку не забыць,
Усё чужое перайначыць,
Каб Беларусі вечнай быць!
Быць Беларусам —
Гэта значыць
За родны край згараць на дым,
Па-беларуску чуць і бачыць
На гэтым свеце і на тым.

Дадатак

Поле інтэлектуальнай гульні

Лічбы і даты	10	20	30	40	50
Герб	10	20	30	40	50
Сцяг	10	20	30	40	50
Гімн	10	20	30	40	50

Настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА

“Гімназія г. Мсціслава”
Мядзведская І.М.